

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 2CdoNš/8/2026                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 3824205597                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 27.05.2026                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Mária Trubanová          |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2026:3824205597.2 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Slovenskej kancelárie poisťovateľov, Bratislava, Bajkalská 19B, IČO: 36 062 235, zast. Remedium Legal, s. r. o., Bratislava - mestská časť Ružinov, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, proti žalovanému N. Y., narodenému K., P., zast. advokátom JUDr. Pavlom Gráčíkom, Nitra, Farská 40, o zaplatenie 1.124,80 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 8C/73/2024, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 30. septembra 2025 sp. zn. 8Co/53/2025, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaný m á voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Prievidza (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 3. apríla 2025 č. k. 8C/73/2024-76 výrokom I. žalobu zamietol; výrokom II. žalovanému priznal nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Súd prvej inštancie z dokazovania vykonaného oboznámením sa s obsahom žaloby vrátane jej príloh, odporu proti platobnému rozkazu, vyjadreniu k odporu a ďalších listín zistil, že dňa 31. júla 2021 bola spôsobená vozidlom AUDI s EČV: E. škoda na zdraví poškodenému G. W.. Keďže k predmetnému vozidlu nebolo k dátumu nehody uzatvorené povinné zmluvné poistenie, žalobca poskytol poškodenému poistné z poistného garančného fondu sumu 972,30 eur a 264,98 eur, pričom suma 88,39 eur a 24,09 eur predstavovala delegačný poplatok. Z predloženej kúpnej zmluvy z 2. apríla 2021 vyplynulo, že žalovaný dňa 31. júla 2021 už nebol majiteľom motorového vozidla zn. AUDI s EČV: E., ktorého prevádzkou bola spôsobená škoda, nakoľko dané vozidlo žalovaný kúpnu zmluvou z 2. apríla 2021 previedol na svojho brata E. Y., ktorý danú škodu spôsobil. Z vlastnej činnosti súdu na základe dedičského konania tamojšieho súdu sp. zn. 12D/132/2021 mal zistené, že E. v deň dopravnej nehody zomrel.

1.2. Na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenia § 24 ods. 2, 7 zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom

zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 427 ods. 1, 2 Obč. zák., § 116 ods. 2 zák. č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a vychádzal tiež z ustanovení § 151 ods. 1, 2, § 149 a § 153 CSP.

1.3. Okresný súd poukázal na to, že pokiaľ žalobca označil žalovaným predloženú rukou napísanú kúpnu zmluvu za zakrývací úkon, ktorý bol vytvorený až po udalosti, v dôsledku čoho nemalo dôjsť k prevodu vlastníctva na E. Y., k týmto tvrdeniam nepredložil relevantné dôkazy a nenavrhol vykonať dôkazy riadne a včas, čím predmetné tvrdenia pred súdom účinne nepoprel. Aj keď žalobca navrhoval vykonanie dokazovania znalcom z odvetvia grafológie na overenie pravosti podpisu kupujúceho E. Y., neurobil tak ale riadne a včas, pretože svoju obranu ohľadom kúpnej zmluvy a nedostatku pasívnej vecnej legitímácie predniesol žalovaný už vo svojom odpore z 27. novembra 2024 (č. l. 45 a nasl. spisu) proti platobnému rozkazu zo 7. novembra 2024 č. k. 8C/73/2024-43, ktorý odpor bol doručený žalobcovi dňa 29. novembra 2024 (pozn. dovolacieho súdu: pozri č. l. 53a rub spisu správne 5. decembra 2024) a žalovaný svoju obranu uviedol aj vo svojom vyjadrení, ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 6. marca 2025. Podľa názoru súdu prvej inštancie mal žalobca dostatočný časový priestor účinne popierať tvrdenia protistrany a predkladať k tomu dôkazy a návrhy na vykonanie dokazovania. Návrh na znalecké dokazovanie predniesol žalobca až na pojednávaní dňa 3. apríla 2025, čo by si vyžadovalo odročenie pojednávania a ďalšie úkony súdu. Vzhľadom na ustanovenie § 149 CSP v spojitosti § 153 CSP, v zmysle ktorých strany riadne a včas poučil, označil takéto dokazovanie za neprípustné a návrh na znalecké dokazovanie zamietol.

1.4. Ďalej dôvodil tým, že nevykonával znalecké dokazovanie na overovanie pravosti podpisu okrem zásady sudcovskej koncentrácie aj z dôvodu, že výpoveď žalovaného na pojednávaní bola plynulá, konzistentná, a že na otázky súdu vypovedal bez rozporov a v súlade s tvrdeniami strán sporu v ich písomných podaniach a dôkazmi predloženými stranami. Žalovaný vypovedal bez spornosti o okolnostiach vzniku a podpisu kúpnej zmluvy, o predaji vozidla svojmu bratovi, o následných opravách a údržbách predmetného vozidla a takisto aj o okolnostiach, prečo nedošlo k prepisu predmetného vozidla na dopravnom inšpektoráte príslušného policajného zboru. Výpoveď žalovaného nebola zo strany žalobcu účinne popretá a nebol preukázaný opak tvrdení žalovaného. Aj na základe výpovede žalovaného súd považoval návrh na doplnenie dokazovania okrem toho, že nebol navrhnutý riadne a včas, za nehospodárny a neúčelný.

1.5. Čo sa týka tvrdení žalobcu, že zo strany žalovaného ako predávajúceho a jeho brata ako kupujúceho nedošlo k zápisu prevodu vlastníckeho práva v príslušnej evidencii, a preto považuje predloženú kúpnu zmluvu za tendenčnú a antedatovanú, súd prvej inštancie poukázal na to, že zápis v evidencii motorových vozidiel nemá konštitutívny účinok, ako je tomu napr. pri vkladovom konaní pri nehnuteľnostiach do katastra nehnuteľností a takýto zápis má len evidenčné účinky. Skutočnosť, že sa jedná o správny delikt v prípade oneskoreného alebo žiadneho nezaevidovania zmeny vlastníctva vozidla, nemá v danom prípade právny význam vo vzťahu k preukázanému nadobudnutiu vlastníctva k predmetnému vozidlu. Dôvodil tým, že pokiaľ E. Y. pri predmetnej nehode zomrel, už ako mŕtvy nemohol dodatočne podpísať predmetnú zmluvu a ak obsah a podpisy na predmetnej zmluve neboli účinne popreté a dôvodne spochybnené, žalobca nepreukázal svoje tvrdenie o účelovosti predloženej kúpnej zmluvy. Dospel preto k záveru o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného a žalobu zamietol.

1.6. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil ustanovením § 255 Civilného sporového poriadku zák. č. 160/2015 Z. z. (ďalej aj „CSP“) a plným úspechom žalovaného v predmetnom spore.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 30. septembra 2025 č. k. 8Co/53/2025-112, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (prvý výrok) podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny, konštatujúc správnosť dôvodov jeho rozhodnutia a v podrobnostiach naň odkazujúc. Žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (druhý výrok).

2.1. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že súd prvej inštancie v predmetnej veci dňa 5. decembra 2024 doručil právnomu zástupcovi žalobcu odpor žalovaného proti vydanému platobnému rozkazu spolu s výzvou na vyjadrenie sa k jeho obsahu a s poučením o možnosti označiť a produkovať ďalšie skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení spolu s poučením podľa § 153 ods. 1, 2, 3 CSP a podľa § 167 ods. 3 CSP s tým, že na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy súd nemusí prihliadnuť. Z vyjadrenia žalobcu doručeného súdu prvej inštancie dňa 20. januára 2025 vyplynulo, že žalobca namietol dôvodnosť procesnej obrany žalovaného tvrdením o nehodnovernosti kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 2. apríla 2021 medzi žalovaným a E. Y. argumentujúc tým, že išlo o tendenčnú, ručne napísanú zmluvu po vzniknutej škode, čomu nasvedčuje skutočnosť, že na jej základe nedošlo ani k zmene v evidencii vozidiel v zmysle zákona o cestnej premávke. Žalobca v predmetnom vyjadrení nenavrhol vykonanie dokazovania na ním tvrdené skutočnosti o účelovom (dodatočnom) vytvorení kúpnej zmluvy a nereagoval ani na tvrdenia žalovaného v jeho replike, ktorá mu bola doručená dňa 6. marca 2025, a v ktorej žalovaný poprel jeho námietky o antedatovaní, resp. dodatočnom vytvorení kúpnej zmluvy poukázaním na skutočnosť, že nakoľko E. Y. zomrel pri škodovej udalosti, nemohol dodatočne podpísať predmetnú kúpnu zmluvu.

2.2. Z obsahu zápisnice súdu prvej inštancie z 3. apríla 2025 odvolací súd zistil, že žalobca až na pojednávaní konanom dňa 3. apríla 2025 navrhol na preukázanie účelovosti kúpnej zmluvy nariadenie znaleckého dokazovania znalcom z odboru grafológie. Ďalej odvolací súd zo zvukového záznamu z predmetného pojednávania zistil, že po prednese žaloby žalobcom a po vyjadrení žalovaného k žalobe súd prvej inštancie uviedol predbežný právny názor o platnosti predmetnej kúpnej zmluvy a oznámil žalobcovi (cca 10. minúta zvukového záznamu - pozn. odvolacieho súdu), že vzhľadom na sudcovskú koncentráciu konania realizovanú v poučení doručenom žalobcovi dňa 5. decembra 2024 nevykoná znalecké dokazovanie z dôvodu, že žalobca vykonanie tohto dôkazu nenavrhol včas, v lehote uvedenej v poučení. Z uvedených skutočností vyplýva, že žalobca bol v konaní pred súdom prvej inštancie riadne poučený o svojich procesných právach a povinnostiach v zmysle ustanovenia § 167 ods. 3 CSP a § 153 ods. 1 až 3 CSP o uplatnení prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany riadne a včas, s určením 10-dňovej lehoty na ich uplatnenie a s poučením, že na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy nemusí súd prihliadať. Žalovaný v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení nepostupoval, vykonanie znaleckého dokazovania v súdom určenej lehote nenavrhol.

2.3. Odvolací súd dospel k záveru, že nič nemožno vytknúť následnému procesnému postupu súdu prvej inštancie, ktorý neprihliadol na žalobcom neskôr - s odstupom takmer 4 mesiacov, až na prvom pojednávaní navrhnuté vykonanie znaleckého dokazovania a tento svoj postup v napadnutom rozsudku riadne odôvodnil tým, že žalobcovi nič nebránilo navrhnuť vykonanie takého dôkazu včas, v ním určenej lehote. V procesnom postupe prvoinštančného súdu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozsudku odvolací súd nezistil žiadne také pochybenie, ktorým by žalobcovi bolo znemožnené uskutočňovanie jemu patriacich procesných práv v takej miere, že by došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie tiež dodržal postup v zmysle ustanovenia § 181 CSP a vyslovil predbežný právny názor vo veci tak, ako to vyplýva zo zvukového záznamu z pojednávania, preto námietka žalobcu o porušení jeho povinnosti vyplývajúcej z § 181 ods. 2 CSP a o prekvapivosti rozhodnutia nie je opodstatnená. Záver prvoinštančného súdu o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie vychádza zo skutkového stavu zisteného na základe riadne a včas predložených skutkových tvrdení a dôkazov a zo správneho právneho posúdenia veci tak, ako sú tieto formulované v bodoch 13. a 14. odôvodnenia rozsudku.

2.4. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovanému však v odolacom konaní nevznikli žiadne preukázané trovy, preto mu ich odvolací súd nepriznal.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie výslovne podľa § 420 písm. f) CSP.

3.1. Dovolateľ uviedol, že ním namietaná vada vyplýva z nevykonania žalobcom navrhnutého dôkazu na

pojednávani (vykonania znaleckého dokazovania) a striktnej aplikácii sudcovskej koncentrácie konania, pričom takýto postup konajúcich súdov žalobca považuje za doktrínálne formalistický prístup a odmietnutie spravodlivosti na úkor žalujúcej strany.

3.2. Dovolateľ poukazoval na skutočnosť, že predmetnú kúpnu zmluvu z 2. apríla 2021 uzavretú medzi bratmi Y. (za účasti svedkov, ďalších blízkych osôb) rozporoval od prvého momentu, od ktorého sa s ňou oboznámil. Práve s ohľadom na hospodárnosť konania bolo podľa názoru žalobcu namieste, najmä s ohľadom na formu a obsah predmetnej kúpnej zmluvy, pred zaťažením konania ďalšími trovami v podobe znaleckého dokazovania, zistiť, či ju súd po právnej stránke nevyhodnotí ako neplatný právny úkon z dôvodov uvádzaných žalobcom (obsah, forma, nerealizovanie prepisu atď.). Žalobca v tomto smere poukazoval na ustanovenie § 153 ods. 1 CSP, v ktorom je pertraktovaná hospodárnosť konania, ktorá pôsobí nielen na súd, ale aj na samotné strany sporu. CSP, pritom nepozná podmienený návrh na vykonanie dokazovania (na spôsob: „ak súd uzná za vhodné“), preto práve s ohľadom na zásadu hospodárnosti konania žalobca chcel prv poznať predbežné právne posúdenie veci a podľa neho navrhnúť vykonanie dôkazu, ktorý by v konečnom dôsledku (ak by súd považoval zmluvu za pamflet) nemusel byť vykonaný vôbec. Žalobca považoval za prekvapivé, že mu tento priestor vytvorený nebol.

3.3. Nie je vecne správny záver okresného súdu, že žalobca nerozporoval predloženú kúpnu zmluvu (opak je pravdou), pričom ju rozporoval účinne (s uvedením vlastných skutkových tvrdení a právnych záverov). Zároveň platí, že súd nebol povinný („nemusel“) aplikovať sudcovskú koncentráciu pre návrh vznesený na pojednávaní, pričom ustanovenia § 181 ods. 4, ods. 5 CSP s týmto vyslovene počítajú, trovy „hoc aj“ zmareného pojednávania, by išli za žalobcom, no nemalo podľa názoru žalobcu automaticky dôjsť k záveru o nedôvodnosti žaloby, najmä ak všetky okolnosti nasvedčovali skôr účelovosti procesnej obrany a koordinovanému postupu na strane žalovaného tak, aby tento nebol zodpovedným subjektom.

3.4. Postup súdu v tomto zmysle je o to viac nepreskúmateľnejší, pokiaľ ide o postup podľa § 181 ods. 2 CSP, podľa ktorého súd na (prvom) pojednávaní určí, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nevykoná. Spravidla teda na prvom pojednávaní súd rozhodne o vykonaní dôkazu - napr. v tomto prípade o výsluchu žalovaného. Výsluch žalovaného tak prebehne, no spravidla nie na tomto (prvom) pojednávaní, kde sa rozhoduje len o jeho pripustení. Nie je tak zachovaný priestor pre žalobcu pre prípravu otázok na žalovaného. Rovnako nebol zložený potrebný preddavok na prípadné trovy spojené s týmto úkonom. Pre žalobcu zostalo nevysvetlené, prečo súd na (prvom) pojednávaní pripustil dôkaz a rovno pokračoval k jeho vykonaniu, čím znemožnil žalobcovi uplatňovať jeho práva v potrebnej miere (príprava na tento úkon). Vyslovene zarážajúco vyznieva odôvodnenie konajúcich súdov, predovšetkým v rámci odôvodnenia rozsudku okresného súdu, podľa ktorého „Výpoveď žalovaného nebola zo strany žalobcu účinne popretá a nebol preukázaný opak tvrdení žalovaného“ - žalobca musí na tomto mieste položiť otázku, že akým spôsobom mohla byť žalobcom spochybnená, keď súd na jednom pojednávaní - rozhodol o vykonaní dôkazu - vykonal ho a následne - rozhodol rozsudkom vo veci. Celkom evidentne žalobcovi nebol vytvorený procesný priestor pre prípravu otázok na žalovaného pre daný procesný úkon, tobož nie na účinné popretie alebo preukázanie opaku tejto výpovede (v tomto momente prestáva byť zrejmé, ako toto žalobca mal a mohol učiniť). Naopak, práve z dôvodu pripustenia tohto dôkazu, ktorý sa mal a mohol vykonať na ďalšom pojednávaní a v spojení s prednesením predbežného právneho posúdenia veci (ohľadom potreby žalobcu skutkovo ďalej dokazovať, keďže po právnej stránke veci súd vzhliadol kúpnu zmluvu ako právne perfektný úkon) bolo namieste a rovnako tak v súlade s hospodárnosťou konania, aby súd pripustil predmetný dôkazný návrh žalobcu a na ďalšom pojednávaní by sa predmetné dôkazy aj vykonali.

3.5. Podľa názoru žalobcu súd postupoval prílišne formalisticky, pričom na tomto nebol daný dostatočne odôvodnený záujem, resp. potreba čo do hospodárnosti, či rýchlosti pojednávania (prejednávania veci). V konečnom dôsledku sa naopak javia žalobcovi napadnuté rozsudky konajúcich súdov ako prílišne formalistické, neberúc v úvahu zásady spravodlivosti (zákazu denegácie spravodlivosti). Podľa názoru žalobcu je povinnosťou súdu rozhodnúť nielen mechanicky a procesne rýchlo, ale aj spravodlivo. Takýto postup konajúcich súdov je preto neprimerane tvrdý a príliš

formalistický.

3.6. Žalovaný zastával názor, že okresný súd a rovnako tak aj krajský súd porušili žalobcovo právo na spravodlivý súdny proces, ak po predbežnom právnom posúdení, ktoré podľa názoru žalobcu ani neodoznalo, čo do obsahových náležitostí podľa § 181 ods. 2 CSP, nebolo žalobcovi umožnené ďalej navrhovať dôkazné prostriedky z dôvodu striktné (prílišne formálne) uplatnenej koncentrácie konania, pričom na strane druhej tu priestor bol, keďže žalovaný navrhoval dôkazy, ktoré značili potrebu pojednávania odročiť, no súd na prvom pojednávaní priamo výsluch žalovaného vykonal, opäť bez vytvorenia procesného priestoru na strane žalobcu. Žalobca práve naopak konal maximálne hospodárne, ak z dôvodu zjavného, resp. vážneho dôvodu ohľadne (ne)platnosti kúpnej zmluvy, považoval za nevyhnutné predbežné právne posúdenie súdu v tejto právnej otázke pred zaťažovaním strán a súdu ďalšími trovami v podobe znaleckého dokazovania.

3.7. Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd rozsudok krajského súdu a rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k dovolaniu dovolateľa uviedol, že dovolanie žalobcu, jeho argumentáciu, ako aj dôkazy, o ktoré sa vo svojom dovolaní opiera, považuje za neodôvodnené. Preto navrhol, aby dovolací súd dovolanie zamietol z dôvodu, že nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala advokátom zastúpená (§ 429 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a pričom dospel k záveru, že dovolanie ako neprípustné treba odmietnuť. Odôvodnenie uvedeného záveru je uvedené v nasledujúcich bodoch.

6. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (napr. sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

7. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (napr. sp. zn. 3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

8. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 CSP (prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky). Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Rovnako je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

10. Dovolateľ v rámci dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP namietal porušenie práva na spravodlivý proces súdmi nižšej inštancie v procese dokazovania (nebol vykonaný žalobcom navrhnutý dôkaz/znalecké dokazovanie na pojednávaní, pochybenie pri výsluchu žalovaného na pojednávaní, keď súd neodročil pojednávanie za účelom jeho výsluchu a nebol zachovaný priestor pre žalobcu na prípravu otázok na žalovaného) a striktnú aplikáciu sudcovskej koncentrácie konania. Uvedené považoval dovolateľ za doktrínálne formalistický postup konajúcich súdov a odmietnutie spravodlivosti na jeho úkor. Tiež namietal nesprávny procesný postup súdov v rozpore s § 181 ods. 2 CSP bez predbežného právneho posúdenia.

11. V súvislosti s vyjadrenou nespokojnosťou žalobcu s postupom súdov v procese dokazovania dovolací súd v prvom rade pripomína, že dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorého si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa týka žaloba, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd nie je v civilnom sporovom konaní viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Súd nižšej inštancie neboli povinné vykonať všetky navrhnuté dôkazy, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie stranám (§ 185 ods. 1 CSP). Ak sa súd rozhodne, že určité dôkazy nevykoná (napr. preto, že sú podľa jeho názoru pre vec nevýznamné alebo nadbytočné), alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za vadu zmätočnosti (viď R 125/1999). Procesné oprávnenie navrhovať dôkazy žalobca v danej veci aj využil, nebolo mu odňaté. Pokiaľ sudy nižšej inštancie opierali svoje zistenia o vykonané dôkazy, ktoré ale nevyhodnotili podľa predstáv žalobcu, nešlo o postup vylučujúci, či znemožňujúci žalobcovi realizáciu procesných práv priznaných mu CSP. Procesnému právu strany sporu navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) rozhodnúť, ale tiež pokiaľ im nevyhovie, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo, z akých dôvodov tak neurobil, čo súd prvej inštancie a odvolací súd stotožniac sa s jeho postupom (súdu prvej inštancie) dodržali.

12. Dovolací súd pripomína, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkových zistení; dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané sudy prvej a druhej inštancie ako skutkové sudy, a nie dovolací súd, ktorého prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v posudzovanom spore nezistil.

13. Dovolateľ ale namietal nevykonanie ním navrhnutého dôkazu, ktorý stav potom v konaní generuje možnú existenciu tzv. opomenutého dôkazu. Podľa doktríny opomenutých dôkazov je opomenutým predovšetkým taký dôkaz, ktorého vykonanie má pre rozhodnutie vo veci zásadný význam, avšak vo

veci konajúci súd jeho vykonanie bez adekvátneho odôvodnenia nezrealizuje, prípadne jeho vykonanie opomenie bez akéhokoľvek odôvodnenia, čo však dovolací súd v danom spore nezistil.

13.1. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní vrátane dokazovania vychádzal zo zásady sudcovskej koncentrácie konania podľa § 153 ods. 1 až 3 CSP, pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že „Návrh na znalecké dokazovanie predniesol žalobca až na pojednávaní dňa 03. 04. 2025, čo by si vyžadovalo odročenie pojednávania a ďalšie úkony súdu. Súd s ohľadom na ustanovenie § 149 CSP v spojitosti § 153 CSP ako o tom strany riadne a včas poučil, považoval takéto dokazovanie za neprípustné a takýto návrh na dokazovanie zamietol. Súd nevykonával znalecké dokazovanie na overovanie pravosti podpisu okrem zásady sudcovskej koncentrácie aj z dôvodu, že výpoveď žalobcu (správne žalovaného, pozn. dovolacieho súdu) na pojednávaní bola plynulá, konzistentná a na otázky sudcu vypovedal bez rozporov a v súlade s tvrdeniami strán sporu v ich písomných podaniach a dôkazmi predloženými stranami. Žalovaný vypovedal bez spornosti o okolnostiach vzniku a podpisu kúpnej zmluvy, o predaji vozidla svojmu bratovi, o následných opravách a údržbách predmetného vozidla a takisto aj o okolnostiach, prečo nedošlo k prepisu predmetného vozidla na dopravnom inšpektoráte príslušného policajného zboru. Výpoveď žalovaného nebola zo strany žalobcu účinne popretá a nebol preukázaný opak tvrdení žalovaného. Aj na základe výpovede žalovaného súd považoval návrh na doplnenie dokazovania okrem toho, že nebol navrhnutý riadne a včas, za nehospodárny a neúčelný.“ (bod 13. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie).

13.2. Odvolací súd na vyššie uvedené nadviazal konštatujúc, že žalobca bol v konaní pred súdom prvej inštancie riadne poučený o svojich procesných právach a povinnostiach v zmysle ustanovenia § 167 ods. 3 CSP a § 153 ods. 1 až 3 CSP o uplatnení prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany riadne a včas, s určením 10-dňovej lehoty na ich uplatnenie a s poučením, že na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy nemusí súd prihliadať. Žalovaný v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení nepostupoval, vykonanie znaleckého dokazovania v súdom určenej lehote nenavrhol. Odvolací súd dospel k záveru, že nič nemožno vytknúť následnému procesnému postupu súdu prvej inštancie, ktorý neprihliadol na žalobcom neskôr - s odstupom takmer 4 mesiacov, až na prvom pojednávaní navrhnuté vykonanie znaleckého dokazovania a tento svoj postup v napadnutom rozsudku riadne odôvodnil tým, že žalobcovi nič nebránilo navrhnuť vykonanie takého dôkazu včas, v ním určenej lehote. V procesnom postupe prvoinštančného súdu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozsudku odvolací súd nezistil žiadne také pochybenie, ktorým by žalobcovi bolo znemožnené uskutočňovanie jemu patriacich procesných práv v takej miere, že by došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie tiež dodržal postup v zmysle ustanovenia § 181 CSP a vyslovil predbežný právny názor vo veci tak, ako to vyplýva zo zvukového záznamu z pojednávania, preto námietka žalobcu o porušení jeho povinnosti vyplývajúcej z § 181 ods. 2 CSP a o prekvapivosti rozhodnutia nie je opodstatnená. Záver prvoinštančného súdu o nedostatku pasívnej vecnej legitimácie vychádza zo skutkového stavu zisteného na základe riadne a včas predložených skutkových tvrdení a dôkazov a zo správneho právneho posúdenia veci tak, ako sú tieto formulované v bodoch 13. a 14. odôvodnenia rozsudku (bod 24. a 25. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu).

13.3. Z uvedeného vyplýva, že nevykonanie žalobcom navrhnutého dôkazu malo základ v sudcovskej koncentrácii konania, tiež vo vykonaní ďalších dôkazov, najmä výsluchu žalovaného, na základe čoho okresný súd považoval tento návrh za nehospodárny a neúčelný. Dovolací súd preto prioritne skúmal uplatnenie sudcovskej koncentrácie konania v danom spore.

14. Právna veda vo všeobecnosti k sudcovskej koncentrácii konania uvádza, že jej účelom je zabrániť tomu, aby strany zdržiavali spor neskoro vykonanými procesnými úkonmi; nie je žiaduce, aby strana sporu predkladala skutkové tvrdenia alebo dôkazné návrhy až na pojednávaní, čo by mohlo znamenať zmarenie účelu už nariadeného pojednávania a požiadavku na vytýčenie ďalšieho pojednávania. Nemožno však vylúčiť, že predloženie skutkového tvrdenia alebo dôkazného návrhu až na pojednávaní je v konkrétnom prípade dôvodné, napr. ak je bezprostrednou reakciou na nové skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania. Včasnosť predloženia prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany vyhodnotí v okolnostiach konkrétneho prípadu súd a je ponechané jeho úvahe, či

pripadné omeškanie procesného úkonu ospravedlní, alebo či prijme procesnú sankciu, ktorá spočíva v tom, že súd na procesný úkon strany sporu neprihliadne a tým mu neprizná procesné účinky. (...) Predloženie prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany, ktoré nie je včasné, je definované v § 153 ods. 1, druhá veta CSP; procesný úkon nie je vykonaný včas, ak ho strana sporu mohla vykonať skôr (objektívne hľadisko), ak by konala starostlivo (subjektívne hľadisko). Toto pravidlo je *lex generalis*, neaplikuje sa, ak osobitná právna úprava poskytuje strane sporu lehotu na vykonanie určitého procesného úkonu. (...) Ak neexistujú osobitné dôvody, v zásade platí, že predloženie skutkových tvrdení alebo dôkazných návrhov až na pojednávaní nie je včasné. (...) Ak súd dospeje k záveru, že strana sporu neuplatnila prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas, má možnosť buď konanie strany ospravedlniť a na jej procesný úkon prihliadnuť alebo vyvodiť sankčné dôsledky, teda na omeškaný procesný úkon neprihliadnuť a nepriznať mu tak procesnoprávne účinky. Uplatnenie diskrečného práva súdu závisí od okolností konkrétneho prípadu; oneskorené predloženie prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany môže súd ospravedlniť na základe objektívnych kritérií (napr. právna zložitosť sporu) alebo subjektívnych kritérií (napr. schopnosť účastníka rozpoznať potrebu tvrdiť určité skutočnosti). (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2022, 1752 s.).

15. Aplikujúc vyššie uvedené na predmetný spor dovolací súd môže len konštatovať, že vo vzťahu k aplikácii sudcovskej koncentrácie konania nezistil iné skutočnosti, ako ich zistil odvolací súd (najmä bod 25. napadnutého rozsudku krajského súdu).

15.1. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca inicioval konanie podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu dňa 18. októbra 2024 (pozri potvrdenie o odoslaní č. 1. 33 spisu). Proti platobnému rozkazu zo 7. novembra 2024 č. k. 8C/73/2024-43 podal žalovaný odpor z 27. novembra (č. 1. 45 a nasl. spisu), v ktorom namietal nedostatok pasívnej vecnej legitímácie z dôvodu uzavretia kúpnej zmluvy z 2. apríla 2021 (pripojil ako prílohu svojho podania, č. 1. 48 spisu). Uvedený odpor bol spolu s prílohami doručený žalobcovi dňa 5. decembra 2024 (pozri č. 1. 53a rub spisu), pričom súd prvej inštancie žalobcu vyzval na vyjadrenie sa k odporu žalovaného a zároveň ho poučil, že „na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy súd nemusí prihliadnuť“ a citoval ustanovenia § 153 ods. 1 až 3 CSP (č. 1. 54 spisu). Na výzvu súdu reagoval žalobca svojím podaním z 15. januára 2025 (č. 1. 59 a nasl. spisu) bez toho, aby uviedol, či navrhuje v súvislosti s doručeným odporom a argumentáciou tam uvedenou vykonať dôkazy. Žalovaný svoju obranu zopakoval aj vo svojom vyjadrení z 13. februára 2025 (č. 1. 65 a nasl. spisu), ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 6. marca 2025, č. 1. 66 rub spisu). Návrh na znalecké dokazovanie predniesol žalobca na pojednávaní dňa 3. apríla 2025 (č. 1. 75 spisu). Z uvedeného aj podľa názoru dovolacieho súdu nevyplyva, že by žalobca nemal dostatočný časový priestor (štyri mesiace) účinne popierať tvrdenia protistrany a predkladať k tomu dôkazy a návrhy na vykonanie dokazovania, keď je zrejmé, že disponoval kúpnu zmluvou dňa 5. decembra 2024, avšak návrh na vykonanie dokazovania znalcom z odvetvia grafológie na overenie pravosti podpisu kupujúceho E. Y., napriek poučeniu súdu prvej inštancie podľa § 153 ods. 1 až 3 CSP dňa 5. decembra 2024, urobil až na pojednávaní dňa 3. apríla 2025.

15.2. Dovolateľom namietaný nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie v podobe ním tvrdenej striktne uplatnenej zásady sudcovskej koncentrácie s následkom odmietnutia spravodlivosti na jeho úkor, nezistil ani dovolací súd, uvedená dovolacia námietka nebola spôsobilá založiť zmätočnosťnú vadu podľa § 420 písm. f) CSP. Koncentrácia konania predstavuje efektívny nástroj racionálneho a odôvodneného zrýchlenia sporového konania, tvorí funkčnú a teleologickú jednotu s jedným z nosných princípov novej právnej úpravy sporového konania, a to s princípom arbitrážneho poriadku (čl. 10 CSP).

15.3. V danej veci nielenže strana sporu (žalobca uplatňujúci nárok na peňažné plnenie) mohla procesný návrh na vykonanie dokazovania urobiť skôr (od 5. decembra 2024), ak by konala starostlivo (pasívna vecná legitímácia žalovaného bola žalovaným spochybnená), navyše zastúpená advokátom, a teda disponujúca schopnosťou rozoznať potrebu tvrdiť a preukázať určité skutočnosti, ale podľa záverov okresného súdu, s ktorými sa odvolací súd stotožnil, tento procesný úkon neurobila včas. Napokon v

tejto otázke peňažného plnenia nejde o neprimeranú právnu zložitosť, v prípade preukázania ktorej by súd prvej inštancie mohol (ale nemusel) ospravedlniť oneskorené uplatnenie prostriedkov procesného útoku alebo procesnej obrany.

16. Dovolací súd tiež pripomína závery vyplývajúce z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) z 15. novembra 2018 sp. zn. II. ÚS 530/2018 s právnou vetou: „Keďže sudcovskú koncentráciu konania uplatňuje príslušný sudca podľa vlastnej úvahy, spadá do jeho kompetencie rozhodnúť, či na prostriedok procesného útoku, či obrany, ktorý strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania, bude prihliadať.“

17. Z uvedených dôvodov za pasivity žalobcu v podstatnej časti konania, uplatňujúceho svoj nárok na zaplatenie peňažnej sumy bez toho, aby už vo vyjadrení k odporu dôkaznými prostriedkami spochybňoval pravosť kúpnej zmluvy, v dôsledku ktorej nebol žalovaný pasívne vecne legitimovaným, dovolací súd uzatvára, že v predmetnom spore závažný deficit v dokazovaní v podobe opomenutého dôkazu nezistil, ako aj nezistil pochybenie pri aplikácii sudcovskej koncentrácie konania, keďže okresný aj krajský súd v dostatočnom rozsahu zdôvodnili svoje východiská i procesný postup v odôvodnení rozsudkov pri rozhodovaní o predmete sporu. Postup okresného súdu v súlade s Civilným sporovým poriadkom, s ktorým sa stotožnil aj odvolací súd, nemôže byť dôvodom pre konštatovanie existencie vady zmätočnosti, či odmietnutia spravodlivosti podľa § 420 písm. f) CSP. V tejto časti dovolacej argumentácie dovolací súd vyhodnotil dovolanie ako neprípustné, nakoľko namietanú vadu napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nezistil.

18. Dovolateľ v súvislosti s dokazovaním tiež namietal pochybenie pri výsluchu žalovaného na pojednávaní, keď súd neodročil pojednávanie za účelom jeho výsluchu a nebol zachovaný priestor pre žalobcu pre prípravu otázok na žalovaného. K čomu dovolací súd akcentuje § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jednom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania. Zákonnou povinnosťou súdu je tak zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa žalobca obrátil na súd so žalobou na rozhodnutie. Táto povinnosť vyplýva pre súd aj z čl. 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

18.1. Podľa § 178 ods. 1 a 2 CSP ak je strana zastúpená zástupcom na celé konanie, súd na pojednávanie spravidla predvolá len zástupcu; stranu súd predvolá, ak je nevyhnutné vykonať jej výsluch. Predvolanie sa doručuje strane alebo jej zástupcovi tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

18.1.1. Z citovaného § 178 CSP vyplýva povinnosť súdu vytvoriť strane, resp. jej právnomu zástupcovi dostatok času na prípravu na pojednávanie v rozsahu najmenej päť dní pred pojednávaním. Naopak z tohto ustanovenia nevyplýva povinnosť súdu vytvoriť stranám, resp. právnym zástupcom osobitne časový priestor na prípravu otázok v súvislosti s vykonaním dôkazu (výsluchu protistrany) a z tohto dôvodu odročovať pojednávanie. Uskutočnenie výkladu tohto ustanovenia spôsobom, ktorý preferuje žalobca by bolo v rozpore so zákonom (CSP) a zásadou hospodárnosti konania. Osobitne v prípade, keď strana sporu je prítomná na pojednávaní, vykonanie jej výsluchu bolo navrhnuté a konajúci súd v súlade so svojou právomocou ho posúdil za dôvodný, keď vykonanie výsluchu strany sporu prítomnej na pojednávaní považoval za potrebné za účelom zistenia skutkového stavu.

18.2. Zo zápisnice o pojednávaní okresného súdu dňa 3. apríla 2025 nevyplýva, že by strany sporu vrátane žalobcu neboli riadne predvolané na pojednávanie prostredníctvom právnych zástupcov v súlade s § 178 ods. 2 CSP (č. 1. 74 a nasl. spisu). Uvedené predvolanie strany sporu na nariadené pojednávanie prostredníctvom právneho zástupcu ale nebráni strane sporu, aby bola prítomná na nariadenom pojednávaní za účelom prejednávania veci, a tak realizovala svoje právo na prerokovanie/prejednanie veci za jej prítomnosti (čl. 48 ods. 2 ústavy). Žalovaný v danom spore uvedené právo realizoval, na pojednávanie sa dostavil a došlo k jeho výsluchu, ktorý postup nie je v nesúlade s CSP.

18.3. Ak teda dovolateľ osobitne namietal pochybenie okresného súdu, keď neodročil pojednávanie za účelom výsluchu žalovaného a nevytvoril priestor pre žalobcu pre prípravu otázok na žalovaného, s ktorým postupom sa odvolací súd stotožnil, dovolací súd môže len konštatovať, že takáto povinnosť pre okresný súd nevyplýva zo žiadneho zákonného ustanovenia CSP a súdy nižšej inštancie nepostupovali v nesúlade s CSP, preto je predmetná dovolacia námietka neopodstatnená. K čomu dovolací súd dodáva, že pojednávanie nie je procesným nástrojom len na vykonanie dokazovania, ale i osobitným spôsobom bezprostredného konania súdu so stranami, z ktorého môžu vyplynúť ďalšie okolnosti, ktoré prispievajú k plynulému skončeniu konania. Osobitne v niektorých druhoch sporov môže prítomnosť strany sporu i pre celé konanie prispieť k tomu, že priamo na pojednávaní (nevyklúčujúc aj na prvom pojednávaní) budú vyriešené niektoré sporné skutočnosti, strany doplnia svoje skutkové tvrdenia, prípadne dôjde i k vyhláseniu rozhodnutia, či k skončeniu sporu uzavretím zmluvy (Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2022, 712 s.).

18.4. Navyše dovolací súd poznamenáva, že z obsahu spisu nevyplývajú žalobcom vznesené návrhy, námietky na nesprávnosť protokolácie, či doplnenie zápisnice o pojednávaní, ani námietky proti jej zneniu, pričom uvedené platí aj vo vzťahu k postupu súdu a prípadným námietkam žalobcu vo vzťahu k vedeniu pojednávania, či výsluchu žalovaného bezprostredne po pripustení návrhu na jeho výsluch, prípadne neskôr.

18.5. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu (účastníka konania), aby sa súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Neznamená ani právo na to, aby bola strana sporu úspešná, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení účastníkov, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného nároku, resp. uplatnených námietok.

19. Dovolací súd ešte pripomína už dávnejšiu judikatúru najvyššieho súdu (R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000) a ďalšiu na ňu nadväzujúcu rozhodovaciu prax najvyššieho súdu (pozri rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017, 9CdoPr/8/2023), ktorá nepovažovala prípadnú neúplnosť, či nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov bez ďalšieho za dôvod zakladajúci tzv. zmätočnosťnú vadu konania. Aj aktuálne podľa CSP platí, že dôvodom zakladajúcim zmätočnosťnú vadu podľa § 420 písm. f) CSP nie je nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. Súlad tohto právneho názoru s ústavou posudzoval ústavný súd a nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017, III. ÚS 40/2020).

20. Zhrnúc uvedené dovolací súd konštatuje, že v procese dokazovania v postupe súdov nižších inštancií nezistil pochybenie, ktoré by bolo v extrémnom rozpore s obsahom spisu. Iba takéto pochybenie by totiž predstavovalo odňatie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“). Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že také pochybenia súdov v procese dokazovania, ktoré by znamenali porušenie práva dovolateľa na spravodlivý súdny proces v zmysle § 420 písm. f) CSP z obsahu spisu nevyplýva, preto prípustnosť dovolania v tejto časti nie je daná.

21. Dovolateľ namietal porušenie povinností v zmysle ustanovenia § 181 ods. 2 CSP súdom prvej inštancie, keď neodznalo predbežné právne posúdenie, dôsledkom čoho mala byť nemožnosť uplatňovať jeho práva a navrhovať dôkazy.

21.1. Najvyšší súd už viackrát uviedol, že cieľom ustanovenia § 181 ods. 2 CSP je zamerať procesnú aktivitu strán na skutočnosti, ktoré sú podľa posúdenia súdu sporné, teda viesť strany už počas konania k tomu, aby dokázali predvídať rozhodnutie súdu. Porušenie uvedeného ustanovenia však nelimituje stranu sporu pri realizácii jej procesných práv (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Obdo/92/2018, 2Obdo/56/2020, 7Cdo/45/2020, 7Cdo/111/2020, 9Cdo/139/2021, 9Cdo/317/2021) a nie je procesnou

vadou konania v zmysle § 420 písm. f) CSP.

21.2. Aplikačná prax ústavného súdu, ako aj najvyššieho súdu je jednotná v závere, že súd až v samotnom rozhodnutí vo veci, a nie v rámci postupu podľa § 181 ods. 2 CSP, vyjadrí svoj definitívny právny názor týkajúci sa konkrétnej prejednávanej veci (porovnaj napr. IV. ÚS 16/2012, II. ÚS 366/2018 a sp. zn. 5Cdo/211/2013, 3Cdo/3/2016, 7Cdo/279/2021, 5Cdo/181/2022). Z uvedeného dôvodu nedodržanie postupu podľa § 118 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku zo strany súdu bolo možné hodnotiť len ako tzv. inú vadu konania, ktorá sama osebe nezakladala zmatečnosť rozhodnutia (uznesenie najvyššieho súdu z 28. mája 2013 sp. zn. 4Cdo/167/2012). Na týchto záveroch zotrváva judikatúra najvyššieho súdu aj za účinnosti CSP (pozri napr. uznesenie z 28. decembra 2020 sp. zn. 2Obdo/56/2020, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 60/2021).

21.3. Z obsahu spisu v danom spore dovolací súd zistil, že na 4. strane zápisnice o pojednávaní na okresnom súde z 3. apríla 2025 je uvedený: „Podľa § 181 ods. 1 CSP, súd určil, ktoré skutkové tvrdenia sú nesporné, sporné a uviedol predbežné právne posúdenie a aké vykoná dôkazy.“ Je tak zrejmé, že súd prvej inštancie postupoval podľa § 181 ods. 2 CSP, aj keď nesprávne uviedol § 181 ods. 1 CSP, pričom na túto námietku dovolateľa reagoval aj odvolací súd v bode 23. odôvodnenia svojho rozhodnutia, kde uviedol: „Ďalej odvolací súd zo zvukového záznamu z predmetného pojednávania zistil, že po prednese žaloby žalobcom a po vyjadrení žalovaného k žalobe súd prvej inštancie uviedol predbežný právny názor o platnosti predmetnej kúpnej zmluvy a oznámil žalobcovi (cca 10. minúta zvukového záznamu - pozn. odvolacieho súdu), že vzhľadom na sudcovskú koncentráciu konania realizovanú v poučení doručenom žalobcovi dňa 05. 12. 2024 nevykoná znalecké dokazovanie z dôvodu, že žalobca vykonanie tohto dôkazu nenavrhol včas, v lehote uvedenej v poučení.“

21.4. Na základe uvedeného dovolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie si splnil povinnosti uložené mu ustanovením § 181 ods. 2 CSP a žalobcovi neboli odňaté jeho práva, najmä predniesť skutkové, či právne argumenty, ktoré sa na daný spor vzťahovali, ani jeho právo reagovať na predbežné právne posúdenie sporu súdom prvej inštancie, či právo navrhovať dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Naviac žalobca mohol reagovať na skutkové a právne posúdenie veci uvedené v rozsudku súdu prvej inštancie aj v odvolaní, ktoré aj podal, avšak v odvolaní a rovnako tak v dovolaní žalobca len zopakoval svoje tvrdenia z konania pred súdom prvej inštancie. Preto ani vyššie uvádzanú dovoláciu námietku žalobcu nemožno považovať za opodstatnenú v zmysle zmatečnostnej vady podľa § 420 písm. f) CSP.

22. Záverom dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že ak sa dovolateľ nestotožňuje s názorom odvolacieho súdu (aj súdu prvej inštancie) a z toho dôvodu považuje rozhodnutia súdov nižšej inštancie za neprimerane formalistické a nespravodlivé, takáto námietka nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o formálnosti (tvrdosti) a nespravodlivosti postupu súdov nižšej inštancie. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že súd postupoval v súlade so zákonom a aplikoval na spor príslušné procesné normy Civilného sporového poriadku, v rozpore s predstavami dovolateľa, ale len to, že postupoval objektívne v rozpore s právnymi predpismi, čo nie je daný prípad. Skutočnosť, že sa dovolateľ nestotožňuje s postupom súdov nižšej inštancie a výsledkom vykonaného dokazovania, nezakladá dôvodnosť podaného dovolania. Aj stabilná rozhodovacia prax ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. Podľa názoru dovolacieho súdu námietky dovolateľa predstavujú prostý jeho nesúhlas s rozhodnutím odvolacieho súdu (resp. okresného súdu). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (I. ÚS 188/06).

23. So zreteľom na uvedené dovolací súd uzavrel, že také pochybenia súdov zakladajúce zmatečnostnú vadu a porušenie práva žalobcu na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP z obsahu spisu vrátane rozsudku odvolacieho súdu (aj súdu prvej inštancie) nevyplyva, preto dovolanie žalobcu ako neprípustné

podľa § 447 písm. c) CSP odmietol.

24. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP) tak, že priznal úspešnému žalovanému voči neúspešnému žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.